

TYÖELÄMÄ- JA TASA- ARVOVALIOKUNNAN MIETINTÖ 10/2008 vp

Hallituksen esitys laiksi työ- ja elinkeinokes- kuksista sekä työ- ja elinkeinotoimistoista

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 20 päivänä toukokuuta 2008 lähettänyt työelämä- ja tasa-arvovaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen laiksi työ- ja elinkeinokeskuksista sekä työ- ja elinkeinotoimistoista (HE 55/2008 vp).

Lausunnot

Eduskunnan päätöksen mukaisesti hallintovaliokunta (HaVL 24/2008 vp), maa- ja metsätalousvaliokunta (MmVL 14/2008 vp) ja talousvaliokunta (TaVL 29/2008 vp) ovat antaneet asiasta lausuntonsa, jotka on otettu tämän mietinnön liitteiksi.

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- teollisuusneuvos Marja-Riitta Pihlman, työ- ja elinkeinoministeriö
- lainsäädäntöneuvos Jorma Kantola, sisäasiainministeriö
- hallitusneuvos Tanja Viljanen, maa- ja metsätalousministeriö

- johtaja Carl-Gustav Mikander, Maaseutuvi-rasto
- ylitarkastaja Juha Kieksi, Elintarvike-turvallisuusvirasto Evira
- johtaja Harry Karlqvist, Tekes
- osastopäällikkö Maire Mäki, Pohjois-Pohjanmaan TE-keskus
- toimistonjohtaja Kari Kettunen, Salon työvoimatoimisto
- lakimies Jaana Meklin, Akava ry
- asiantuntija Mikko Räsänen, Elinkeinoelämän keskusliitto EK
- johtaja Antti Neimala, Suomen Yrittäjät ry
- puheenjohtaja Eija Tuutti, Työ- ja elinkeinohallinnon henkilöstöliitto THHL ry
- pääluottamusmies, ammatinvalintapsykologi Tapio Suvanto, Julkisanalan koulutettujen neuvottelujärjestö JUKO ry
- OTT Pentti Arajärvi.

Lisäksi kirjallisen lausunnon ovat antaneet Pohjanmaan TE-keskus ja Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry.

HALLITUKSEN ESITYS

Hallituksen esitys

Esityksessä ehdotetaan lain antamista työ- ja elinkeinokeskuksista sekä työ- ja elinkeinotoimistoista.

Ehdotetulla lailla päivitetään työvoima- ja elinkeinokeskuksia sekä työvoimatoimistoja koskeva sääntely vastaamaan paremmin työ- ja elinkeinoministeriön perustamisesta johtuvia

muutostarpeita ja perustuslain vaatimuksia. Perustuslakiuudistuksesta johtuen ehdotetaan eräiden aiemmin asetuksissa säädeltyjen asioiden ottamista lain tasolle.

Työvoima- ja elinkeinokeskuksen nimi muutetaan työ- ja elinkeinokeskukseksi. Samoin työ-

voimatoimiston nimi muutetaan työ- ja elinkeinotoimistoksi. Lisäksi toteutetaan eräitä hallinnollista ohjausta selkeyttäviä ja joustavuutta lisääviä muutoksia.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian ja viimeistään syksyllä 2008.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Yleisperustelut

Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää esitystä tarpeellisenä ja tarkoituksenmukaisena. Valiokunta puoltaa lakiehdotuksen hyväksymistä seuraavin huomautuksin ja muutosehdotuksin.

Yleistä

Työ- ja elinkeinokeskuksista sekä työ- ja elinkeinotoimistoista annetun lakiehdotuksen tarkoituksena on toteuttaa työvoima- ja elinkeinokeskuksia ja niiden alaisia työvoimatoimistoja koskeva kokonaisuudistus siten, että aluehallinto saatetaan vastaamaan ministeriön organisaatiomallia. Lisäksi keskusten ja toimistojen ohjaus järjestetään uudelleen siten, että työ- ja elinkeinoministeriö sovittaa yhteen eri hallinnonaloilta tulevan ohjauksen.

Hallituksen esitystä valmisteltaessa on otettu huomioon valtion aluehallinnon laaja uudistamishanke, joka on tarkoitettu toteuttaa varsin haasteellisella aikataululla vuoteen 2010 mennessä. Nyt käsiteltävänä olevalla lakiehdotuksella on tarkoitus toimeenpanna ainoastaan välttämättömät työ- ja elinkeinoministeriön perustamisesta johtuvat muutokset, koska on todennäköistä, että aluehallinnon uudistamisen yhteydessä ehdotettua lakia joudutaan tarkistamaan.

Valiokunta pitää tarpeellisenä toteuttaa alue- ja paikallishallinnossa työ- ja elinkeinoministeriön perustamisesta johtuvat välttämättömät ohjausta ja rakennetta koskevat muutokset. Valiokunta pitää kuitenkin tärkeänä, että nyt käsiteltävänä olevan lain täytäntöönpanossa otetaan huomioon ALKU-hankkeen eteneminen, kuten esi-

merkiksi aluejakoa koskevat suunnitelmat ja ehdotukset, jotta keskuksissa ja toimistoissa välttyttäisiin useilta peräkkäisiltä muutoksilta.

Palveluverkosto ja valtion tuottavuusohjelma

Lakiehdotuksella ei ole tarkoitus muuttaa työ- ja elinkeinohallinnon alueellista palvelu- ja toimipaikkaverkostoa, josta ehdotetun lain mukaan päättää TE-keskus. TE-keskuksella katsotaan olevan alueellisen sidosryhmä- ja verkostoyhteistyön ansiosta paras asiantuntemus palvelu- ja toimipaikkaverkoston kehittämisessä.

Valtion tuottavuusohjelman mukaan työ- ja elinkeinotoimistojen edellytetään vähentävän henkilöstöään noin kolmanneksella. Henkilöstöön kohdistuu tuottavuusohjelman mukaan 1 139 henkilötyövuoden vähennystavoite ajalla 2008—2015. Vuonna 2009 tuottavuusohjelma merkitsee TE-keskuksissa ja työ- ja elinkeinotoimistoissa yhteensä 45 henkilötyövuoden vähennystä vuoteen 2008 verrattuna.

Jos henkilöstön vähentäminen toteutuu suunnitellussa laajuudessa, toimistojen nykyisen palveluverkoston ja palvelutason ylläpitäminen käy vaikeaksi. Valiokunta korostaa, että TE-toimistojen resurssit on suhteutettava työttömyyden tasoon ja työnvälityksen tarpeisiin, joiden osalta kansainvälisestä finanssikriisistä alkanut taantuma tulee merkitsemään Suomessakin olennaista muutosta viime vuosien kehitykseen. Myös ruotsinkielisten palveluiden saatavuus on turvattava. Valiokunta painottaa, että tuottavuusohjelman toteuttaminen ei saa johtaa työnantajien ja työnhakijoiden palvelujen heikkenemiseen, vaan palvelutason turvaaminen edellyttää nykyi-

sen tasoisen toimisto- ja palveluverkon säilyttämistä.

Tehtävät

Aluehallintoa koskevalla uudistuksella ei muuteta keskusten toimialaa eikä tehtäviä. Toimistojen tehtäviä laajennetaan siten, että jatkossa ne palvelevat monipuolisemmin myös yrityksiä. Valiokunnan saaman selvityksen mukaan tarkoitus on lisäksi harkita toimistojen ja keskusten välistä työnjakoa ja joidenkin yrityspalveluiden siirtämistä toimistojen hoidettaviksi.

Valiokunta pitää toimistojen tehtävien laajentamista elinkeinopolitiikkaan hyvänä, ja korostaa hyvän elinkeinopolitiittisen yhteistyön merkitystä työllisyyden edistämisessä. Tätä tarkoitusta palvelee myös työvoimatoimikuntien elinkeinopoliittisen roolin vahvistaminen.

Sosiaalisella yritystoiminnalla pyritään työllistämään erityisesti vajaakuntoisia ja pitkäaikaistyöttömiä. Sosiaalisen yrityksen perustamista harkinneilla on valiokunnan saaman selvityksen mukaan ollut vaikeuksia tiedon, opastuksen ja yritysrahoituksen saamisessa. Valiokunta korostaa, että yritysneuvontaa ja -rahoitusta tulisi kehittää niin, että ne tukevat nykyistä paremmin myös sosiaalisten yritysten perustamista.

Osaavan työvoiman saatavuuden kannalta on olennaista, että aikuiskoulutus kykenee nopeasti reagoimaan muuttuvan työelämän tarpeisiin. Muutostilanteiden hallinta ja työttömyysjaksojen lyhentäminen korostavat työvoimapolitiittisen koulutuksen merkitystä, ja tuottavuuden kasvu ja Suomen kilpailukyvyn parantaminen edellyttävät työssä olevan henkilöstön osaamisen kehittämistä. Tuleviin haasteisiin vastaamisessa osaamis-, koulutus- ja työvoimatarpeiden ennakointi sekä yhteistyö elinkeinoelämän ja koulutuksen järjestäjien kanssa on entistä tärkeämpää.

Valiokunta korostaa, että aikuiskoulutusjärjestelmän tulisi toimia kokonaisuutena niin, että työvoiman kohtaanto-ongelmiin ja osaamisen kehittämiseen löydetään joustavasti myös alueellisesti kulloiseenkin tilanteeseen parhaiten soveltuvat ratkaisut. Koulutus- ja työvoimapolitiittiset tehtävät ja aikuiskoulutuksen tarpeiden

ennakointi olisi alueellisesti ja paikallisesti koottava toimivaksi kokonaisuudeksi TE-keskuksiin ja toimistoihin.

Ohjaus ja johtaminen

Työ- ja elinkeinoministeriö vastaa TE-keskusten yleishallinnollisesta ohjauksesta ja eri hallinnonaloilta tulevan substanssiohjauksen yhteensovittamisesta. Yleishallinnollisen ohjauksen tavoitteena on varmistaa, että keskukset ja toimistot toimivat keskeisten vaikuttavuustavoitteiden suuntaisesti ja että toimintatavat ja kansalaisten oikeudet työvoimapalveluihin ovat yhdenvertaiset maan eri osissa. Yleishallinnollisella ohjauksella varmistetaan myös hallinnonalan henkilöstön yhtäläinen asema. Eri hallinnonalojen antaman substanssiohjauksen yhteensovittamisella taas pyritään varmistamaan, että ohjaavat tahot tietävät keskeisistä kunkin hallinnonalan valmistelussa olevista muutoksista, joilla voi olla heijastusvaikutuksia alue- ja paikallishallinnon toimintaan.

Valiokunta pitää tärkeänä, että keskitetyllä ohjauksella varmistetaan keskusten yhdenmukaiset toimintaedellytykset sekä kansalaisten yhdenvertainen kohtelu maan eri osissa, mutta korostaa, että yleishallinnollisella ja yhteen sovitulla ohjauksella ei saa jäykistää keskusten toimintaa, vaan alueellinen yhteistyö ja alueelliset erityispiirteet tulee voida ottaa huomioon keskusten ja toimistojen toiminnassa.

Maa- ja metsätalousvaliokunta on lausunnossaan kiinnittänyt huomiota ohjauksen yhteensovittamisen tarpeellisuuteen eri toimialoilla. Maa- ja kalataloustukien osalta maa- ja metsätalousvaliokunta toteaa, että menettely päinvastoin hidastaa asioiden toimeenpanoa. Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta yhtyy maa- ja metsätalousvaliokunnan käsitykseen ja toteaa, että ohjauksen yhteensovittaminen on mahdollista hoitaa jo perustettujen yhteistyömenettelyjen kautta eikä sen ulottaminen kaikkeen maa- ja metsätaloushallinnonalan substanssiohjaukseen ole tarpeen.

Maa- ja metsätalousvaliokunta kiinnittää huomiota siihen, että työ- ja elinkeinoministeriö voi

ilman erikoistumiseen liittyvää kuulemis- ja neuvottelumenettelyä määrätä keskuksen erikoistumaan ja hoitamaan tehtäviä toimialueensa ulkopuolella. Valiokunnan mielestä ministeriön olisi ennen tehtävien jakamista koskevaa päätöstä saatava toimialan substanssiohjauksesta vastaavan tahon suostumus tai vähintään lausunto. Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta yhtyy maa- ja metsätalousvaliokunnan käsitykseen ja korostaa, että erikoistumistehtäviä suunniteltaessa ministeriön tulee kuulla toimialaa ohjaavia tahoja.

Maaseutuvirasto vastaa EU:n maataloustukien varainhoidosta Suomessa. TE-keskus tekee erillisen maksajavirastosopimuksen Maaseutuviraston kanssa. Maa- ja metsätalousvaliokunta esittää lausunnossaan, että lakiehdotuksen 4 §:ään lisättäisiin säännös siitä, että keskuksen johtaja vastaa myös Maaseutuviraston kanssa tehtävän maksajavirastosopimuksen toteuttamisesta. Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta ehdottaa, että 4 §:ään tehdään maa- ja metsätalousvaliokunnan ehdotuksen mukainen muutos.

Maahanmuutto

Työvoima- ja elinkeinokeskukset ja työvoimatoimistot ovat merkittäviä toimijoita maahanmuuttoon ja kotoutumiseen liittyvissä tehtävissä sekä pakolaisten ja turvapaikanhakijoiden palveluissa. TE-keskukset huolehtivat maahanmuuttoon ja kotoutumiseen liittyvien tehtävien alueellisesta ohjauksesta, seurannasta ja yhteensovittamisesta sekä yhteistyöstä kuntien, työvoimatoimistojen ja muiden toimijoiden kanssa.

ALKU-hankkeessa selvitetään myös maahanmuuttoasioiden hallinnon ja toimeenpanon kehittämistä. TE-keskukset ja TE-toimistot vastaavat siihen asti maahanmuuttoon liittyvistä tehtävistä tämänhetkisen työnjaon mukaisesti. Valiokunta pitää tärkeänä, että alueellinen asiantuntemus maahanmuuttoasioissa turvataan jatkossakin ja että asioiden hoitamiseen turvataan riittävät voimavarat, osaaminen ja yhteistyösuhteet.

Henkilöstön aseman turvaaminen

TE-keskuksissa ja TE-toimistoissa työskentelee yhteensä noin 5 000 henkilöä. Esitetyllä uudistuksella ei sinänsä vähennetä eikä lisätä henkilöstön määrää keskuksissa eikä toimistoissa, ja virkasuhteet jatkuvat lähtökohtaisesti entisin ehdoin. Valiokunta pitää tärkeänä, että henkilöstön asema turvataan ja töiden ja palkkatason säilyminen varmistetaan.

Työ- ja elinkeinohallinnon alue- ja paikallistason henkilöstö joutuu lyhyen ajan sisällä käymään läpi monta haasteellista uudistusta. Henkilöstön on omaksuttava nyt käsitellyssä olevan lakiehdotuksen mukainen uusi organisaatio ja ohjausjärjestelmä sekä laajennettava osaamistaan uusiin tehtäviin. ALKU-hankkeen jatkuesa seuraavat organisointiin liittyvät uudet muutokset toteutetaan lyhyen ajan kuluessa. Valiokunta kiinnittääkin huomiota TE-keskusten ja TE-toimistojen henkilöstön asemaan tässä tilanteessa ja pitää tärkeänä, että henkilöstön jaksamiseen ja osaamiseen panostetaan.

Yksityiskohtaiset perustelut

4 §. Keskuksen johtaminen ja ratkaisuvallta. Maa- ja metsätalousvaliokunnan lausunnossa (MmVL 12/2008 vp) esitetyillä perusteilla valiokunta ehdottaa pykälää muuttavaksi siten, että TE-keskuksen johtajan tehtävään lisätään vastuu TE-keskuksen Maaseutuviraston kanssa tekemän maksajavirastosopimuksen toteuttamisesta.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella työelämä- ja tasa-arvovaliokunta ehdottaa,

että lakiehdotus hyväksytään muutoin sellaisenaan paitsi 4 §:n 1 momentti muutettuna seuraavasti:

4 §

Keskuksen johtaminen ja ratkaisuvalta

Keskuksella on johtaja. Johtaja johtaa keskuksen toimintaa sekä vastaa työ- ja elinkei-

noministeriön keskukselle asettamien tulostavoitteiden saavuttamisesta sekä *Maaseutuviraston ja keskuksen välillä tehdyn maksajavirastosopimuksen toteuttamisesta.*

— — — — —

Helsingissä 18 päivänä marraskuuta 2008

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj. Arto Satonen /kok
vpj. Jukka Gustafsson /sd
jäs. Susanna Haapoja /kesk
Hannakaisa Heikkinen /kesk
Anna-Maja Henriksson /r
Arja Karhuvaara /kok
Johanna Karimäki /vihr
Merja Kuusisto /sd

Esa Lahtela /sd
Markus Mustajärvi /vas
Sanna Perkiö /kok
Katja Taimela /sd
Tarja Tallqvist /kd
Jyrki Yrttiaho /vas
vjäs. Elsi Katainen /kesk.

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

neuvotteleva virkamies Marjaana
Kinnunen.

VASTALAUSE

Perustelut*Työllistämispalveluja ja työttömyyden torjuntatyötä ei saa heikentää*

Käsittelyssä olevalla hallituksen esityksellä sanotaan pyrittävän ensisijaisesti työvoimaviranomaisten sisäiseen organisaatioon kohdistuviin vaikutuksiin. Organisaatiomuutoksella tavoitellaan tehokkaampaa viranomaistoimintaa ja laadukkaampia asiakaspalveluja. Perustettavien työ- ja elinkeinotoimistojen tehtäviä ehdotetaan laajennettavaksi elinkeinopolitiikkaan. Ehdotus on kannatettava. Valitettavasti kuitenkin sekä käsittelyssä oleva esitys että hallituksen budjetitiratkaisut ja valtion tuottavuusohjelma viittaavat siihen, että tehtävien laajennus toteutetaan käytännössä kaventamalla työ- ja elinkeinotoimistojen roolia työvoimapalvelujen toimeenpanon lisäksi työllistämisen ja työttömyyden torjunnassa.

Katsomme, että perustettavien työ- ja elinkeinotoimistojen tulee huolehtia ennen kaikkea työllistämisestä ja työttömyyden torjunnasta ja että työ- ja elinkeinotoimistojen pääasiakasryhmän tulee olla työtä, koulutusta, ammatinvalinta- ja urasuunnittelupalveluja hakevat henkilöt ja työvoimaa rekrytoivat yritykset. Työvoima- ja yritysasioiden hoitaminen samalla vastuualueella voi tuki parantaa työmarkkinatilanteen ennakoitavuutta ja työmarkkinoista saatavaa kokonaiskäsitystä, mutta tätä tehtävää ei saa toteuttaa työvoimapalvelujen kustannuksella.

Nyt esillä olevan laki- ja asetusesityksen sekä hallitusohjelman myötä TE-keskuksilta siirtyy merkittävästi uusia tehtäviä TE-toimistoille etenkin yritys- ja elinkeinotoiminnan osalta. Toisaalta on nähtävissä, että vuoden kuluttua toteutettava ELLU-hanke tuo merkittävästi uusia lisätehtäviä TE-keskuksille. Tämä puolestaan tarkoittaa sitä, että uusien tehtävien hoitamiseksi TE-keskukset mitä todennäköisimmin valuttavat lisää nykytehtäviään TE-toimistojen hoidettaviksi.

Työllisyyden kasvu-uran hiipuminen ja mm. metalli-, paperi- ja rakennusteollisuuden näköpiirissä oleva työttömyyden kasvu ovat lisäämässä työvoima-/TE-toimistojen asiakasmääriä. Toimistojen kokonaishenkilöstömäärä supistuu montaa kautta.

Työhallinnon henkilöstön työuupumus on lisääntynyt viimeisten parin vuoden aikana tuntuvasti. Hallitusohjelman mukaan työvoima-/TE-toimistojen henkilöstö on keskeinen TEM-hallinnon tuloksentekijä. On ristiriitaista, että samaan aikaan, kun tehdään tällaisia kirjauksia, asetetaan uusia vaatimuksia ja lisätään työtehtävien määrää, karsitaan henkilöstöä. Uudet työpaikat syntyvät eri aloille kuin mistä ihmiset joutuvat työttömiksi. Tähän tarvitaan räätälöidyn työvoimapolitiittista palvelua ja tukitoimia. Hallituksen toteuttamasta työvoimapalvelujen alasajosta seuraa syviä vaikeuksia osaan työvoiman riittävyydelle.

Hallituksen esityksessä mainitaan, että "uudistuksella ei muuteta virkojen määrää eikä valtion tuottavuustavoitteiden täyttäminen ole esityksen antamisen syynä". TE-keskusten ja työvoimatoimistojen virkarakenteen päällekkäisyyden purkamisella katsotaan toisaalta helpotettavan työ- ja elinkeinoministeriön hallinnon tuottavuustavoitteiden täyttymistä. Jälkimmäiseen liittyy melkoinen ristiriita tällä hetkellä työ- ja elinkeinoministeriön alue- ja paikallishallinnon tuottavuusohjelman toimeenpanosuunnitelmiin nähden. Valtion tuottavuusohjelman mukaan työ- ja elinkeinotoimistojen edellytetään vähentävän henkilöstöään noin kolmanneksella. Henkilöstöön kohdistuu tuottavuusohjelman mukaan 1 139 henkilötyövuoden vähennystavoite ajalla 2008—2015. Vuonna 2009 tuottavuusohjelma merkitsee TE-keskuksissa ja työ- ja elinkeinotoimistoissa yhteensä 45 henkilötyövuoden vähennystä vuoteen 2008 verrattuna. Työvoimatoimistojen henkilöstö on lähes kokonaisuudessaan työvoimapalvelujen toimeenpanosta vastaava asiakaspalveluhenkilös-

töä, joiden kohdalla virkarakenteen päällekkäisyyksistä ei voida puhua.

Organisaatiomuutosta ja siinä yhteydessä tavoitteeksi otettua laadukkaampaa asiakaspalvelua ei voida toimeenpanna, jos uudistuksen myötä lisääntyvistä paikallishallinnon asiakaspalvelutehtävistä vastaavien virkailijoiden määrää ollaan samanaikaisesti vähentämässä yli kolmanneksella.

Työvoimatoimistojen työn kuormitus huomioidava uudistuksissa ja tuottavuustoimenpiteissä

Aluehallinnon uudistamishanke (ALKU) etenee ja tuo näillä näkymin jo merkittäviä muutostarpeita TE-keskusten rooliin ja sitä kautta vaikutuksia myös niiden tehtäviin. Toisaalta uudistetaan TEM:n alue- ja paikallishallinnon organisaatiota, mikä sinänsä on johtamis- ja ohjausjärjestelmän selkiyttämiseksi tärkeää. Hankkeiden vaikutusten kokonaisvaltaista tarkastelua ja yhteensovittamista ei kuitenkaan tehdä missään. Henkilöstöä ei pidä kuormittaa kahdella organisaatiouudistuksella vuoden sisällä. Tässä vaiheessa tulee toteuttaa TE-keskusten ja TE-toimistojen osalta vain välttämättömät muutokset johtamis- ja ohjausjärjestelmän toimivuuden turvaamiseksi seuraavan vuoden ajan. Merkittävimmät rakenteelliset muutokset tulee jättää vuoden päästä toteutettavan ALKU/ELLU-uudistuksen yhteyteen.

Ministeriöiden välistä yhteistyötä työvoimapalvelujen suunnittelussa tarvitaan

Hallituksen esityksessä ehdotetaan, että TE-keskusten toimielimet säilyvät ennallaan. Muutoksia ei ehdoteta, koska aluehallinnon uudistamisen yhteydessä yhteistyötä työelämäosapuolien kanssa arvioidaan uudelleen. Nykyään alueellisia toimielimiä ovat TE-keskusten neuvottelukunta, aikuiskoulutuksen ennakointi- ja hankintatoimikunta ja työvoimatoimistojen työvoimatoimikunnat. Joissakin työvoimatoimistoissa on myös työmarkkinatyöryhmä, joka keskustelee työvoimapolitiikasta.

TE-keskukset tarvitsevat työssään tukea ja asiantuntemusta paikallisilta työelämän osapuolilta sekä valtion edustajilta. Alueellisen työllis-

syys-, koulutus- ja elinkeinopolitiikan toteuttamisessa tarvitaan kolmikantaisen yhteistyöelimen näkemyksiä. Yhteistyötä tarvitaan myös työvoiman liikkuvuus- ja kohtaantoasioissa, työperäisen maahanmuuton kysymyksissä, työelämän kehittämisessä ja aluerahastohankkeiden valmistelussa ja päätöksenteossa.

Yhteistyön toteuttamiseksi tulisi TE-keskukseen perustaa työllisyys-, elinkeino- ja koulutuskysymyksiin keskittyvä yhteistyöryhmä, jolle siirtyisivät nykyisten alueellisten neuvottelukuntien tehtävät. Nyt käsillä olevassa esityksessä yhteistyö opetusministeriön kanssa ei ole esillä. Myös opetusministeriön on oltava mukana valtion aluehallintoviranomaisessa, jonka vastuulla on koulutus- ja työvoima-asiat, mukaan lukien osaamistarpeiden ennakointi. Tätä asiaa on käsiteltävä tarkemmin siinä vaiheessa, kun valtion aluehallintouudistus ja aikuiskoulutuksen uudistaminen etenevät.

Työhallinnon alue- ja paikallistasolla tulee olla riittävästi liikkumavaraa. Esityksessä ei esimerkiksi toimistojen erikoistumista ajatellen anneta TE-keskuksille riittävästi omaa toimivaltaa, vaan katsotaan, että tehtävien painotuksista tulee sopia työ- ja elinkeinoministeriön ja TE-keskuksen välisissä tulosohtausneuvotteluissa. Lisäksi tilanteiden vaihdellessa paljon jopa naapurikuntien ja -seutukuntien välillä tulisi paikallisen ja seudullisen tason hallinnolla olla riittävästi liikkumatilaa suunnitella myös oma työllisyys- ja elinkeinostrategia.

Ehdotus

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että hyväksytään yksi lausuma (Vastalauseen lausumaehdotus).

Vastalauseen lausumaehdotus

Eduskunta edellyttää, että hallitus luopuu tuottavuusohjelman mukaisista ylimitoitetuista henkilöstön vähentämistavoitteista perustettavissa TE-toimistoissa ja että TE-keskusten ja TE-toimistojen osalta merkittävimmät rakenteelli-

TyVM 10/2008 vp — HE 55/2008 vp

*set muutokset jätetään vuoden päästä
toteutettavan ALKU/ELLU-uudistuk-
sen yhteyteen.*

Helsingissä 18 päivänä marraskuuta 2008

Jukka Gustafsson /sd
Esa Lahtela /sd
Katja Taimela /sd
Merja Kuusisto /sd

Tarja Tallqvist /kd
Jyrki Yrttiaho /vas
Markus Mustajärvi /vas